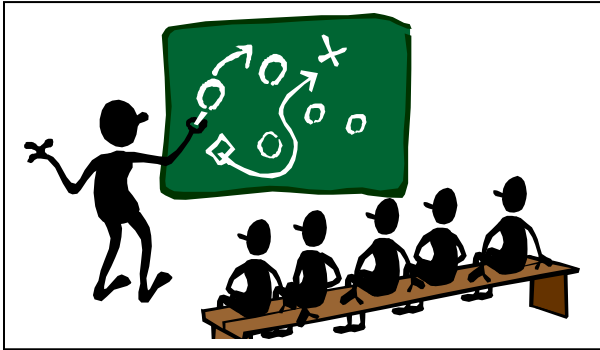

Fotballferdigheter - Et PERSONLIG! innlegg i fotballdebatten.

Ikke spør hva Norsk fotball kan gjøre for deg, men hva du kan gjøre for norsk fotball. Litt 'Americano' å tenke slik selvfølgelig, men tanken har streifet meg mer og mer de siste åra. Man kan ikke bare sitte og klage, enten det er på sidelinjen når ungene spiller eller foran tv'n. Da får man heller holde munn og

bidra litt selv. Og med fokus på den tekniske biten av fotballspillet er DVD'en 'Fotballtriks og treningstips' blitt produsert, i den **hensikt** å gi alle tilgang på veiledning til teknisk trening.

Behovet for grunnleggende ferdigheter er åpenbart for alle som har forsøkt seg på noe 'nytt' eller strever med noe man ikke mestrer. Frustrasjonen som oppstår når man ikke mestrer eller får til noe, er kjent for de fleste av oss (man kan nesten få lyst til å 'headbutte' en Tyrkisk Keeper av mindre). Det være seg en ny DVD-spiller med harddisk fra elektrobutikken, eller bare det å pusse opp i hjemmet. Mangler de grunnleggende ferdighetene, uteblir også gleden ved selve aktiviteten. I

verste fall vil man vegre seg for å delta i aktiviteten i det hele tatt. Man får det jo bare ikke til.

Grunnleggende tekniske fotballferdigheter ser ikke ut til å ha utviklet seg like mye som f.eks fysikk/utholdenhet og taktiske ferdigheter. Det har vært en slags stillstand om ikke en liten forverring av denne biten, ihvertfall av det jeg har sett av norske fotballspillere de senere år. Kanskje teknikkbiten/den individuelle delen av spillet er utfordrende å ta tak i, eller kanskje den bare ikke har blitt nok vektlagt. I noen tilfeller kan det sikkert også være slik at man ikke kan lære bort noe man ikke kan, ergo havner man 'ufrivillig' i en litt ond sirkel. En treners oppgave vil som oftest foregå i en gruppe-setting og dermed er det også vanskelig å få til en læresituasjon med den enkelte spiller. Vårt utgangspunkt har vært å forsøke og gi inspill til 'enkeltindividet' om **hvordan** man på egenhånd kan leke/trene for å utvikle seg/til egne seg tenkiske ferdigheter. Med videoen vil man ikke være avhengig av tid og sted, da man kan

øve i hagen, på løkka, i bingen etc. til de tidspunktene man selv måtte ønske. Ofte ser jeg unge spillere som bruker tid i bingen eller på løkka men hvor 'leken/treninga' blir veldig lite målrettet/matnyttig. Man står og 'døljer' en ball på mål eller prøver å sette ny 'pers' i å trikse med ballen. Ikke bare galt det, men om man forsøkte å øve litt mer på ting som man kunne dra nytte av i løpet av spillets gang, så ville det kanskje være fordelaktig. Man ser også tidvis toppspillere som godt kunne opptrådt på sirkus men som samtidig sliter med å få ut 'talentet' sitt på banen. Springer det ut av samme 'problem'?

Alle tekniske utøvere trenger/bruker inspill for å forbedre den tekniske biten i spillet sitt. Selv Tiger Woods trenger/bruker en **teknisk trener**. Det samme gjør Andreas Thorkildsen, Ronnie O'Sullivan etc etc. Da burde kanskje norske fotballspillere kunne gjøre det også?. De

fleste norske spillere (uavhengig av nivå) gir gjennom sine prestasjoner heller ikke et inntrykk av å være ferdig utlært, så en viss imøtekommenhet for å lære mer innenfor den tekniske biten er sikkert tilstede?.

På høyere nivå enn hos f.eks 8-16 åringer ser man gjerne lag med, fysioterapauter, akupunktører, healere, leger, utholdenhetseksperter, keepertrenere, matrialforvaltere, hjelpetrenere, hovedtrenere, sportsdirektører osv osv. Men har de egentlig noen som kan legge armen rundt f.eks en talentfull kantspiller og si: 'Du mestrer overstegsfinten virkelig bra nå, men jeg ser du drar den innover i banen hver gang. For deg som kantspiller hadde det vært nyttig om du også kunne dra den utover og utnytte rommet på utsiden av backen for å komme til innlegg'. For deretter å gi spilleren et inspill på hvordan han kan få dette til. Eller mangler bare den kunnskapen hos trenerne? Jeg vet ærlig talt ikke, men det er bl.a en spiller som har blitt til en kantspiller de senere år og som har spilt på det øverste nivået i lang tid nå. Han er som bilen til Petter Solberg. Et fantastisk utgangspunkt, en løpsbil som bare trenger noen finjusteringer før den kan 'fyke' avgårde. Men fremdeles virker det som om man ennå ikke helt har funnet det riktige oppsettet på 'bilen'/spilleren. Det er trist å se at 'kanskje' noen små justeringer skal stå i veien for en enda større karriere. Men han har jo nådd langt allerede, gullet kom jo 'hem'.

Vi utdanner det jeg litt slemt kaller Æ, Ø, Å trenere i haugevis, og de **ER** virkelig gode fotballtrenere innenfor mange 'deler' av spillet. Fotball er jo fasinerende fordi det ikke er et endimensjonalt spill. Enten du er Peter Crouch eller Paul Scholes så kan man lykkes. Vi i Norge er flinke på mange av de ulike dimensjonene fotballen består av, men teknikkbiten ser altså ut til å være en utfordring, dvs generelt sett, unntakene vil jo alltid være der. Men resultatet er og blir resultatet og skal vi dømme etter antall norske spillere på offensive/tekniske 'plasser' i laget i eliteserien osv synes jeg det er en del utlendinger der. Ikke noe vondt om de, jeg liker både Islendinger, Svensker, Brasilianere og Afrikanere jeg altså, men er samtidig glad i landslaget og da ser jeg helst at det er flest mulig norske spillere også i slike posisjoner i tippeligaen. Dessuten er det litt lettere å 'kjenne' noen som kommer her fra berget da... 'Å ja det var han som hadde en storebror som spilte med nevøen min det ja osv osv..' Og det kan jo være litt gøy av og til...

Det kan også se ut som en av utfordringene for vårt kjære A-landslag er å måtte **styre kamper**. Gi oss Brasil, Argentina, Nederland for ikke å snakke om et Engelsk landslag som vil være kontinentale og spille på tvers, selv om de har like moderate

utviklede tekniske ferdigheter som oss selv. En drømmemotstander, og vi vinner hver gang. Men å møte lag på hjemmebane hvor Norge faktisk har like gode eller bedre spillere, er en utfordring (østeuropeiske lag?). Vi må da føre kampen og det er jo en utfordring i seg selv, det krever noe mer. Eller hva om motstanderen leder med ett mål og legger seg litt bakpå/triller ball og er fornøyd med det, og vi

må frem og styre/prøve å score (Tyrkia?). Uff nei, det ser vi ut til å slite litt med.

Jeg husker i fotball-VM i 94 da Norge spilte mot Italia. Kampen gikk som den skulle og Norge hadde full kontroll, helt til Italia fikk en utvist og vi ble 11 mot 10. Mener å huske 'fortvilelsen' i ansiktsuttrykket til, jeg tror det var Ø.Leonhardsen den gang. Han kikket mot benken med ett stort spørsmålstegn i panna, hva gjør vi nå?. Norge tapte kampen og jeg mener det var fordi vi måtte frem og styre kampen. Vi var ikke så dårlige at vi i kunne la vær å gjøre det, når vi ble 11 mot 10. Men sannsynligheten for å vinne den kampen hadde vært større, ja mye større om Italia fremdeles hadde vært 11 mann på banen.

Vi skulle hatt muligheten til å bytte hele laget der og da med Rosenborg. På sitt beste hadde de et offensivt samhandlingsmønster med mange ulike alternativer som til tider var en drøm å se på. De hadde nok øvd mye som Nils A. Eggen sa.

Det tviler jeg ikke på. Rosenborg var utvilsomt Norges beste lag, og dermed hadde de blitt nødt til å 'lære seg' å styre kampene i eliteserien og samtidig vinne. Det var noe de virkelig kunne. De ville nok slått Italia om de kunne fått spille 11 mot 10 den gangen men det er jo selvfølgelig bare ett tvilsomt tankeeksperiment. Poenget er at der ville altså lagets evne til å kjøre ulike angrepstrekk innøvd gjennom utallige treningsøkter løst problemet/utfordringen som det er å styre en fotballkamp. Det vil jo være ett av alternativene for Norge å øve inn slike 'trekk' med landslaget. Men jeg mener litt selvmotsigende kanskje, at de faktisk er

unnskyldt. Grunnen er at en landslagstrener ikke har nok tid med laget samlet, til å kunne øve 'nok' for å tilegne 'laget' slike ferdigheter. Jeg sier ikke det er umulig men har forståelse for at det må være svært vanskelig.

Det er da jeg tror det **andre alternativet** kanskje ville være lettere/en raskere vei mot målet (det å kunne styre kamper og score/vinne!). Se på Stabekk anno 2007. Snakker om sola så skinner den. Islendinger, Svensker, Brasilianere og Afrikanere ;-) Uansett jeg påstår litt slemme at Stabekk ikke har det samhandlingsmønsteret som Rosenborg hadde, men de er fremdeles (tidvis ihverftfall) gode til å vinne kamper hvor de selv må styre kampen. Hvis Stabekk da ikke har Rosenborgs (gamle) imponerende offensive mønster hvordan kan de da allikevel ende opp med ett godt resultat i kamper hvor de må frem og styre. Jeg mener Stabekk har enkeltspillere som ved møte med en folketallig forsvarsmur har EVNEN til å dra av en spiller eller to og på den måten skape noe. Ubalanse hos motstanderen om ikke annet. Dette tror jeg faktisk landslagstreneren også ville ønsket seg selv om han ikke (kan?) sier det. En eller to spillere som kunne dra av noen motstandere. Det tror jeg hadd vært kjekt å ha i de kampene eller fasene i en kamp hvor Norge faktisk må frem og styre, jmf Tyrkia på Ullevaal i 2007.

Fotball er jo dynamisk. Drillos burde hatt Rosenborgs gode egenskaper i visse stuasjoner/kamper hvor det var nødvendig å gå

frem og styre matchen (Jmf. Italia med 10 mann). Rosenborg burde hatt landslagets evner til å tette igjen når de møtte god motstand i CL. Det ble noen stygge tap der, og det tror jeg var fordi det ikke var like lett å styre kampen mot et europeisk topplag som mot f.eks Kongsvinger. Ergo blir disse debattene på TV tidvis latterlige spør du meg. Spillestildebatter. Herregud for hvilket lag da?. Ett gjennomsnittlig landslag som trener sammen noen få ganger i året og som ofte møter 'bedre' motstandere. Eller ett godt klubb lag som trener sammen hver dag hele året og møter 'dårligere' motstandere. Det blir jo helt umulig å finne noe fasitsvar på hvordan man skal spille. Vi snakker om ett dynamisk spill her og **ikke** noen typisk **endimensjonal vinteridrett** som vi setter så høyt her til lands. Det vil jo avhenge av ditt eget lags gode og dårlige egenskaper, spillertyper?. (Er det derfor Lillestrøm sliter litt med å tilegne seg stilen til Nordlie? Paradigmeskifte på Åråsen, sikkert ikke bare lett?. Er ikke det ett populært ord for tiden?). Ikke minst hvordan spiller motstanderen, hva er deres mønster og sterke/svake sider. Kjære vene, dette vil jo kunne variere innenfor en enkelt kamp i løpet av 90 minutter, og de ulike fasene den går igjennom. De enkelte spillestiler har vel også vært prøvd av samme trenere på både klubb og landslag med ulikt hell? Mao det kommer an på....

Jeg mener bare at jeg tror ikke det ville skade noen spillestil eller noe lag om spillerne gjennom (egentrening/lek, mest sannsynlig?) vil tilegne seg tekniske ferdigheter som ville gi de muligheten til å løse utfordringer som laget sannsynligvis vil møte offensivt i løpet av 90 minutter. Enten laget har Rosenborgs offensive mønster eller ikke, eller om det bare har stokket seg litt en dag. Ergo gjør som Bob Dylan lær deg tre chorder det klarer alle! Unnskyld jeg mente **tre finter**, såpass må man kunne forlange av en fyr med årslønn i millionklassen. Hvis jeg hørtes slem ut nå så får du ha meg unnskyldt. Siden det ser ut til at Tyrkiakampen på Ullevaal 2007 er blitt ett referansepunkt i dette innlegget, vil jeg driste meg til å komme med enda ett eksempel. Så vidt jeg kan huske (med forbehold) så ble det av det norske laget utført 1 - en finte i løpet av 90 minutter.

Morten Gamst Pedersen gjorde en tofots finte i første? omgang før han avfyrte ett ganske godt skudd - Bra! Utover dette kan jeg ikke huske å ha lagt merke til noen andre finter utført av de norske spillerne i løpet av 90 minutter!. Da blir det jo en utfordring å score mot ett lag som har tatt ledelsen og lagt seg litt bakpå fordi de så langt er fornøyd med resultatet på bortebane. Men så kom da også frustrasjonen til overflaten etterhvert...

Vi får sette vår lit til ungdommen. Den beste alderen for å tilegne seg tekniske ferdigheter er visstnok 8-16 år, enten det er fotball, golf eller billjard. Og da er vi inne på noe veldig, veldig, veldig viktig, i mine øyne (og vanskelig/ømtåelig). Hva er det viktigste/hva skal vi vektlegge når vi skal lære/forme våre unge håpefulle. Problemet kan kanskje i noen tilfeller være trenere i yngres avdeling rundt omkring. Dette temaet må være svært ømtåelig da man på den ene siden er grenseløst takknemlig for den innsats som nedlegges av foreldre og andre frivillige ressurspersoner i yngres avdeling rundt omkring. Uten dem hadde det kanskje ikke blitt noen aktivitet for de unge, eller noen tur til f.eks Norway Cup det året. De fortjener alle en gullmedalje spør du meg. Samtidig kan jo utfordringer oppstå. Jeg har selv to døttre og hva om jeg skulle være 'snill' og bli f.eks håndballtrener for dem. Jeg kan absolutt ingenting om håndball. Jeg kan se meg selv på sidelinjen rope,

'kom igjen a jenter! Nå må vi ta oss sammen, kom igjen nå! Osv osv' Skikkelig konstruktivt.. Nei **problemet er at Norge historisk sett ikke har vært en teknikker's hjemland uansett idrett** og når man da blir voksen og går over i trenerrollen så kan man ikke lære bort noe man ikke kan. Man lærer bort det man selv ble lært opp til (og kanskje det som er 'inn' der og da) og det er jo ofte her på berget innsats, innsats og mye organisering. Jeg har hatt mange

trenere oppgjennom åra, men ingen til å legge armen rundt meg og fortelle meg hvordan jeg skal 'utføre' en overstegsfinte eller hvordan jeg kan tilegne meg overblikk. Så jeg tror kunnskapen mangler og det håper jeg altså å bidra litt med i videoen.

Deretter er problemet hvilken **målsetting/hensikt** vi har med engasjementet i våre unge. Er det om å gjøre å vinne indrekretsmesterskapet i skrukkedalen, eller å produsere gode fotballspillere?. Hvor mange voksne dreper ikke 'leken' når de leker med sine barn. Vi mener godt og skal 'tegne og forklare' men ender opp med å 'ubevisst' stikke kjepper i hjulene på utviklingen. La oss anta at lille 'Ola' er en liten dribblefant på 12 år, og et talent av de skjeldne. Hva gjør ofte 'voksne' trenere som mener godt med slike. Jo Ola får beskjed om å 'kutt ut det der - spell ballen!' (vi stemmer jo ikke AP for ingenting). Ola er god han, men jeg må bare plukke av ham unotene, ikke sant?. Han må ikke tro han er noe, slutte å dribble så mye, spille ballen, kjenne sin posisjon i laget, begynne å telle feilpassninger og jobbe mer osv osv. Så ender vi

ubevisst (kanskje) opp med å produsere 'dølagamp' og mange gode midtstopperer. Sikkert fint det, men når Ola er blitt 10 år eldre 'sier' vi, huff det forgæli at det ikke finns noen gode norske (offensive) talenter. Det er jo bare talentfulle forsvarspillere og i beste fall defensive midtbanespiller her. Vi får dra til utlandet og handle 'gode' fotballspillere der. Dette er tragisk spør du meg. Vi bruker altså tiden en spiller er mellom f.eks 7 og 17 år til å terpe organisering, taktikk osv (lagferdigheter) i stedet for å prioritere individuelle ferdigheter og prøve å legge til rette for at disse **ferdighetene skal få love til å blomstre.**

Kanskje en 12 åring burde få lov til å prøve å dribble, eller å slå en tunnel uten å oppleve å få en 'hårføner' hvis det mislykkes. Kanskje den viktigste oppgaven trenere i yngres avdeling har, er å tilegne spillerne individuelle fotballferdigheter?. Så for heller

taktikk/organiseringsbite

n vente til man blir litt større. Det virker som 'voksne' utenlandske fotballspillere bruker relativt kort tid på å tilegne seg dette når vi kjøper de til Norge. Hvorfor skal vi bruke de 10 'beste' årene mellom 7 og 17 på å lære våre barn det da?. Men så var det å lære bort noe man ikke kan da. Det er her utfordringen ligger og den er ikke lett. Men alt er mulig og jeg har gjort mitt lille forsøk. Dessuten må barn bli fortalt at man neppe blir noen Laudrup av å møte opp til organisert trening 2-3 ganger i uka. **Da blir 'tid med ball' for liten.** Noen turer til bingen eller løkka for å leke med kamerater eller alene, er nok en fordel for å bli god. Vi får ønske fremtidshåpene lykke til.....

Håper så inderlig det er noe å plukke opp i videoen for våre unge håpefulle. **Det hele var godt ment.....**

MVH

Sverre

post@fotballvideo.no

NB! Dette innlegget er av sterk personlig karakter og må ikke under noen omstendighet oppfattes som en fasit med to streker under svaret. Fotball er dynamisk og mange løsninger/synspunkter kan være like riktige. Det er neppe slik at en trener vil kunne gjøre et hvilket som helst lag uslåelig. Ergo vær ikke sau men tenk sjæl! Lykke til.. ☺